

17N 1977-07-22

— Jag har aldrig haft lust att flytta någon annan stans. Det säger 77-åriga Johan Johannesson som bott i Gunnarskog hela sitt liv. Han bor i en liten röd stuga invid vägen, inte långt från idrottsplatsen Gunnevi. Där har han bott sedan 1939. Tidigare bodde han på sin fars gård i Arbotten där han också är född.

Sköt sin första älg 1919

Hoppas på byte även i år

Johan har mycket att berätta om gamla tider. Han är 77 år men bor ändå ensam.

— Jag har klarat mig bra, säger han. Men man kan ju bli sjuk och då blir det svårare.

SJUK EN GÅNG

Under försommaren var han inlagd på sjukhus.

— Det är den enda gång jag varit sjuk i hela mitt liv, berättar Johan.

— Jag är av ett gammalt släkte. Jag tittar i dödsannonserna varje dag och de flesta är yngre. En dag var 17 av 21 yngre än jag.

Johan har varit med om mycket i sina dagar. Och han tycker om att berätta om saker som hänt.

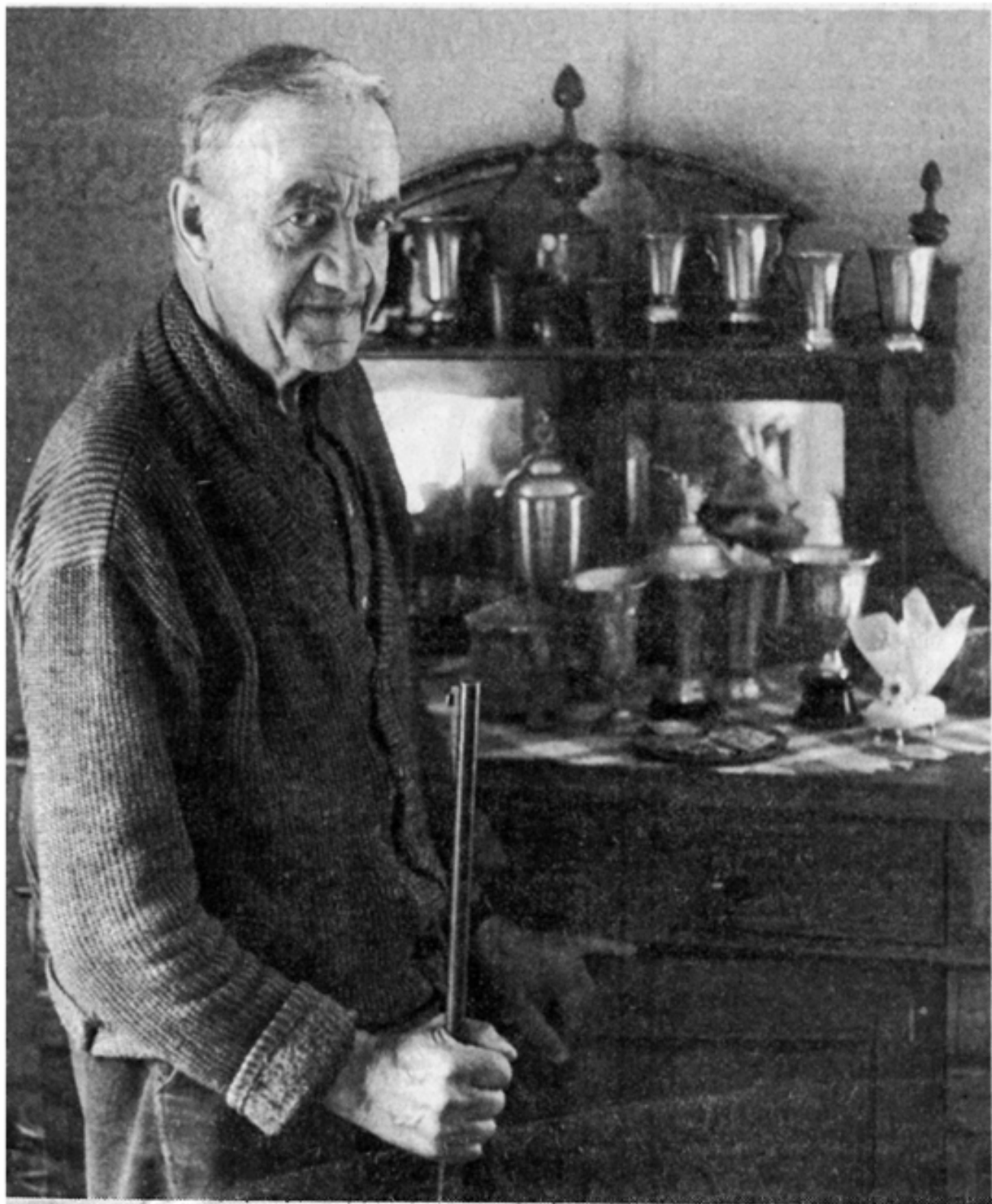
— När jag låg på sjukhuset var jag tvungen att berätta för de andra. Men då fick jag ransonera och inte berätta mer än ett par historier om dan, säger han.

Största delen av sitt liv har Johan arbetat med jord- och skogsbruk. Dels har han arbetat åt Billerud och dels på familjens egen mark. Det är stor skillnad på arbetsmetoder förr och nu.

Trä och jakt för Johan, 77

77-åriga Johan Johannesson har bott i Gunnarskog hela sitt liv och minns många episoder och människor ur det förgångna. Största delen av sitt liv har han arbetat med jord- och skogsbruk men han är också en duktig smed. Nu arbetar han dock inte så mycket med järn utan har gått över till trä. Han har gjort många fina smörkärnor och andra träsaker. Johan är också duktig skytt och har tidigare sysslat med tävlingsskytte men nu plockar han bara fram geväret när han ska jaga. — Det blir en mickel eller hare någon gång, säger han. Förra året var han äldst på älgjakten och det tror han att han blir i år också.

Se artikel sid. 3

Johan Johannesson, 77, framför sin prissamling i skytte. I handen håller han det gevär som han sköt sin första älg med 1919 och fortfarande använder.

TYNGRE FÖRR

— Det var mycket tyngre förr i tiden. Då fanns det inte så många redskap men många av de som slet ont var lika friska som någon annan. Det var värre för de som inte hade krafter, menar Johan. De var också tvungna att slita och det var inte bra för dem.

Hans far, Johannes Olsson, arbetade som smed på Charlottenbergs bruk i sju år och på Magnors bruk i ett halvår. Dessutom hade han gården att sköta om.

— Då var det inte fråga om åtta timmars arbetsdag, berättar Johan. Han gjorde bland annat hästskor för hand. Under sitt liv åstadkom han upp till 200 000 hästskor. En dag gjorde han 56 skor. Johans far gjorde också många smedjobb på sin fritid.

Johan lärde sig av sin far och blev också en duktig smed. Nu har han dock övergått till att arbeta med trä och har bl.a. gjort många smörkärnor som han säljer. Det är mycket arbete på en smörkärna och två dagar brukar det ta för Johan att tillverka den.

— Jag kunde göra det snabbare genom att göra flera på en gång men det vill jag inte göra. Det får ta den tid det tar. Jag tycker det är roligt att ta i en hyvel ibland.

Men nutidens verktyg ger inte Johan mycket för.

— De är dåliga nuförtiden och folk kan inte använda dem heller, säger han. Min hyvel står det 1865 på och det är den jag använder för det mesta.

TAVLINGSSKYTT

Förutom träsnickerierna är Johan mycket intresserad av jakt och fiske. Han har också varit duktig tävlingsskytt och har många fina priser i sin stuga.

— Min första älg sköt jag 1919 med samma studsare som

jag använder nu. Det var min andra älgjakt och bytet var en grann tjur.

Han har varit med i riksmästarklassen tillsammans med toppskyttarna och där var det hård konkurrens. Nu har han slutat med tävlingskyttet men håller fortfarande på med jakt och fiske. Förra året var han den äldsta deltagaren på älgjakten och det tror han att han blir i år också. För är det någorlunda väder så ska han vara med. Men han jagar inte bara älg.

— Man får väl försöka med en mickel eller hare också ibland, säger Johan.

— När vi besökte Johan hade han siklöja till middag. Den hade han fångat själv i Bergsjön.

MASTERSKOTT

Johan har mycket att berätta om människor som levat för länge sedan och episoder han kommer ihåg. 1925 sköt han ett mästerskott under älgjakten. Han stod näst längst ut i skyttekedjan och hans kamrat som stod längst ut missade en älgdjur. Då sköt Johan två skott, ett på vardera sida av kamraten och båda träffade älgturen i bogen.

Johan har hunnit med att samla en del gamla saker. Han har tillexempel några gamla kistor och en amerikakoffert. Den äldsta kistan är gjord av Olle Andersson år 1824. Olle var släkt med Johans farmor och han levde i slutet av 1700-talet och början av 1800-talet och var likkistsnickare. Under sin livstid gjorde han 156 likkistor för hand. Många av dem var naturligtvis barnkistor. Gångna tiders epidemier skördade många offer. Johan minns en difteriepidemi då tolv barn begravdes samtidigt i Gunnarskogs kyrka och fjorton i Eda.

Under andra världskriget var Johan inkallad och han kommer ihåg en episod när norska motståndsrörelsen "hjemmefronten" var över i Sverige och hämtade ammunition av Johan och några andra.

— Det hände ofta att de fick ammunition från Sverige, säger han.

Ja, Johan har mycket att berätta om gamla tider efter ett helt liv i Gunnarskog och än har han inga planer på att flytta.

— Men blir jag sjuk blir jag väl tvungen, säger han, ~~men~~ jag vill allt, bo kvar så länge jag kan.

BÖRGE NILSSON